

Protagonistes

Oriol Malet

IL·LUSTRADOR

“La vocació de dibuixar l’he tinguda sempre”

Lluís Llorc
BARCELONA

Oriol Malet acaba de fer 48 anys i se sent en plena forma creativa com a il·lustrador versàtil. Home familiar i molt actiu a les xarxes socials, treballa en premsa de manera regular, també per a editorials infantils, fa còmics, va col·laborar en un episodi de la sèrie *Crimis*, és director de la col·lecció de

oferir a diaris i revistes. Alguns em van fer encàrrecs puntuals, però a *La Vanguardia* col·laboro setmanalment fa uns quinze anys.

Pot adaptar-se a diversos estils, tot i que té unes característiques tècniques i artístiques que l’identifiquen.

M’adapto a tècniques i estils, sí, com la majoria d’il·lustradors, per ajustar-me als diferents encàrrecs. Decideixo a quin il·lustrador vull jugar a ser. Però

fer una feina prèvia de decidir amb quin estil, de quina manera vull afrontar el projecte o la il·lustració que toqui. Busco referents a partir dels quals podré treballar cada encàrrec.

M’està dient que copia?

No! [Riu.] Busco referents, em deixo influenciar i, aleshores, prenc consciència d’on estic partint per, al final, acabar fent una obra personal. Com a mostra, *Un món d’art brut*, en què vaig fer el que

que ens semblaven les millors opcions. Va estar molt bé, sí, molt diferent.

Tot és dibuixar, però amb què s’ho passa millor? Potser amb les obres cent per cent seves, com ara ‘La Mariona i els seus monstres’?

És curiós, però ja em va bé treballar per a projectes que m’ofereixen i no fer-los jo al cent per cent. Els llibres més personals que estic fent darrerament són propos-

torial i amb Jair Domínguez, ha publicat un llibre breu, *El Grinch de Sant Jordi*, que està cridat a ser un habitual les proximes diades de Sant Jordi.

Faci un resum de com va ser conscient de la seva vocació com a il·lustrador.
El resum és que no en vaig ser conscient. La vocació l'he tinguda sempre. No en el sentit de dedicar-m'hi professionalment, sinó que l'únic que realment m'agradava era dibuixar.

Quan va creure, o veure, que s'hi podia dedicar professionalment, doncs?
Vaig triar molt. No ho vaig intentar fins que gairebé tenia trenta anys i ja feia temps que havia acabat la carrera de belles arts. En no ser del sector i no tenir padrins, era complicat accedir a aquest món, encara més quan jo no tenia cap certesa que m'hi pogués dedicar.

I els primers passos van ser...
Vaig estudiar ja independentitzat dels pares i treballant de mil coses. Havia fet algun cartelllet per al poble i alguna petita exposició, res més. Fins que, cap als trenta, vaig oferir-me a tot d'editorials i, d'una manera casual, com tot a la vida, vaig començar a treballar per a Barcanova i, sobretot, per a Teide, fent il·lustracions per a llibres de text. Gairebé d'un dia per l'altre, m'estava guanyant la vida fent dibuixos, que no em deien res, perquè tot era molt delimitat, però hi havia molta feina i em passava dotze hores al dia dibuixant. Cobrant poc, però podia anar tirant.

La llibertat creativa li va arribar quan va començar a il·lustrar per a premsa, oi?
Sí, vaig decidir fer un pas més i em vaig

si que en na elements que tan que la és la línia, la porositat i expressivitat de la línia. Una línia gairebé expres-

Els llibres més personals que estic fent ara són propostes d'editors que saben que el que ofereixen m'encaixarà molt marcada, grotesca

siionista, molt marcada, una mica grotesca.

Aquesta versatilitat li ha permès il·lustrar infantil, còmic, etiquetes, premsa... Un sector obre les portes d'un altre?
Exacte, una cosa m'ha dut a una altra. Picar pedra, i portes, va fer que, un cop ja era dins d'aquest món, comences a moure'm per tot arreu. Una editora o un director d'art coneixen altres professionals com ells i pots ser un dia no et donen feina, però et dinen que parlis amb tal i aquèst si que t'hi dona. I així es va fent la cadena.

Es diferent fer un còmic complex, com ara 'Un món d'art brut' i 'Mandela i el general', il·lustrar un article de premsa, crear l'equeta d'un vi o la portada d'un disc. Com s'organitza, com és el seu dia?
Al principi, aprendia mentre treballava, i això m'exigia molta dedicació. Ara, ja no haig de treballar tantes hores seguides, afortunadament. Això em permet poder

Se'm reconeix per la línia, la porositat i expressivitat de la línia; una línia gairebé expressionista, molt marcada, grotesca

De vegades, ha d'anar contra rellotge. En premsa, sol passar, però també en llibres com ara 'El polsím màgic; amb text de Jordi Guixart.

Quan vaig ser pare, estava en un moment d'eclòsio professional, però, de mica en mica, vaig optar per limitar la feina. No volia ser un pare absent. Això no vol dir que, de tant en tant, per diferents motius, accepti projectes urgents com ara: vaig tenir una setmana per dibuixar-lo, però em venia molt de gust.

Fa poc, va col·laborar a la sèrie 'Crims', il·lustrant parts d'un episodi. Com va anar, aquesta experiència?
Tenir més temps fa que la feina sigui millor, més madurada. I també que pugui tastar altres formats, com ara el capítol de *Crims*. Vaig conèixer Carles Porta fa uns anys i vam parlar de la possibilitat d'incloure-hi il·lustracions. Al final, ho vaig fer, després de moltes hores de conversa amb el Carles, buscant i tractant les

ben que el que ofereixen m'encaixarà. Després, ho faig a la meua manera, però tot parteix d'un encàrrec. Soc molt caòtic, i encara forga insegur, i aquesta manera de treballar em convé: partir d'un encàrrec i no d'un projecte meu. Necessito que em marquin una mica el camí, tenir dates, límits.

Per tant, li arriben moltes propostes. Les xarxes socials tenen moltes coses pernicioses, però, en el meu sector, tenen de bo que ja no ets tu qui s'ha d'ofertir. Hi ha editors, per exemple, que et segueixen i són ells, si volen, els qui et contacten quan veuen que els encatxa l'estil amb un determinat projecte. I no només pel que fa a l'obra, també per la manera de ser i de comunicar-me que transmeto a través de les xarxes.

Una d'aquestes propostes els la va fer l'editorial Comanegra a vostè i a Jair Domínguez, 'El Grinch de Sant Jordi'. Sí, ells van tenir la idea. Sabien que el Jair i jo ens coneixem de fa molts anys i ja havíem col·laborat algun cop. Aleshores, tot va ser fer volar coloms per decidir que és el Grinch o el barutet Rondi-naire o el *hater* de Sant Jordi, li pots dir nostre Grinch, per excel·lència, és Quim Monzó, que ho ha deixat escrit en molts articles i n'ha fet molta beta a les xarxes.

Suposo que van demanar permís a Quim Monzó i que va estar encantat.
Es que a les primeres proves ja em sortia el Monzó! Per evitar ensurts, i com que hi tinc una bona relació, li vaig consultar si li sabia greu que el personatge s'assembles sospitosament a ell. Va riure i va dir

que no calia demanar-li permís. Aleshores, fins i tot li vam canviar el nom, perquè, al principi, el personatge es deia Josep Maria, i li vam posar Quim.

Diuem que un novel·lista sempre escriu la mateixa obra, un periodista el mateix article, un cantant sempre fa la mateixa melodia... Vostè com ho evita?

Fugint de la rutina tant com puc. Miro de fer projectes molt diferents.

Si amb la feina creativa, la vida familiar, l'activitat a les xarxes socials... no en tingúes prou, fa cosa d'un any que ha assumit les tasques de director de la col·lecció de còmic de Comanegra.

Això lliga amb la pregunta anterior. Un dels motius pels quals m'embarco en projectes així és perquè són mot diferents a tot el que faig, i m'estimulen. A l'Estat francès, per exemple, m'han comprat guions de còmic escrits per mi. No els dibuixaré jo, però m'agraden aquests canvis de rol.

I quina és la seva funció com a director?

La fàcil. Decidir què convé publicar amb la línia de Comanegra, i això vol dir no-ficció i com més a prop del còmic perio-

dístic, millor. Estem entre publicar gent d'aquí, comprar obres ja fetes a l'estranger i fer encàrrecs, sabent que poden trigar un parell d'anys a estar fets. I rebem força propostes, la veritat. De moment, només en publiquem uns cinc l'any, així que tot és molt fàcil i em suposa poca feina. A més, Joan Sala i Jordi Puig, editors de Comanegra, tenen l'última paraula, perquè són els qui hi posen els calés i els qui tenen l'experiència de saber què pot funcionar o no.

Ha rebut uns quants premis. Quin li va fer més il·lusió?

Amb *Mandela i el general* vam rebre el premi de l'Associació d'Editors Independents dels Estats Units, i em va fer gràcia per ser un premi de fora al qual ni m'hi havia presentat. De fet, només em presento a un premi ja fa tres anys, el World Press Cartoon. Un any, vaig ser finalista de la meua categoria i els altres dos, seleccionat per a l'exposició que volta tot el món i acaba sent un llibre.

Quins són els seus referents històrics en còmic?

Robert Crumb. És qui sempre em ve al cap. El còmic és el que primer em va inte-

Oriol Malet a la seu de l'editorial Comanegra ■ JUANMA RAMOS

Creador polivalent

Oriol Malet Muria (Martorell, 1975) viu a Esparreguera amb la seva dona i les dues filles de la parella. És un il·lustrador que pot alternar diversos estils i tècniques per aplicar-los a llibres infantils i d'adults, premsa, còmic, portades de disc, etiquetes de vi, audiovisuals, cartells... El 2019, va participar en campanyes per a Òmnium Cultural a favor de l'alliberament dels presos polítics. Ara, també és director de la col·lecció de còmic de Comanegra. Prefereix rebre propostes que dedicar-se a projectes personals.

ressar. Al meu entorn eren més de superherois, d'*El Jueves* i Mortadelo i, quan va arribar, del manga, i a mi m'agradava més l'*underground*, mostrar la societat d'una manera satírica i descarnada.

I en arts plàstiques?

En això he canviat de gust. Abans, sempre citava els expressionistes alemanys, com ara George Grosz i Otto Dix, i ara, després de fer *Un món d'art brut*, he après a valorar obres que estan fora del corrent principal.

No cal que continuï. Era una pregunta trampa, per si em deia que el còmic és art. Fins quan no estaran al mateix nivell una obra de Liechtenstein i una vinyeta de Frank Miller?

És que ja ho estan. Els expressionistes alemanys que deia, si maquetes les seves obres en format còmic, són còmics. Separar-ho és una gran bestiesa. Una de les coses bones de la societat i la cultura actuals és que tot això s'ha anat desmuntant: els noms ja no tenen tant de pes o, en tot cas, no deifiquem els quatre mateixos artistes, i també s'ha recuperat la figura de les dones artistes, que mai se'n parlava. ■